

Mr. S. Van Haersma Buma
De Tweede Kamer
T.a.v. Bureau Woordvoering Kabinetsformatie
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

KvK Haaglanden 52988368
IBAN: NL20TRIO0212407368
BIC: TRIONL2U

KENMERK: B/2025/829/KW

DATUM: 21-11-2025

ONDERWERP: Een stabiel en toekomstgericht beleid voor Nederland

Geachte heer Van Haersma Buma,

Nederland staat voor ingrijpende maatschappelijke transities: vergrijzing, energietransitie, forse woningtekorten en stijgende defensie-uitgaven. Deze zetten de houdbaarheid van de economie en de betaalbaarheid van sociale voorzieningen onder druk. Pensioenfondsen willen en kunnen als institutionele beleggers met een lange termijn perspectief een bijdrage leveren aan het versterken van het verdienvermogen van Nederland en het realiseren van oplossingen voor deze uitdagingen.

De Pensioenfederatie wil de informateur en de onderhandelende politieke partijen het volgende meegeven:

- i. Ruimte voor investeringen in de maatschappelijke opgaven van Nederland
- ii. Vergrijzing en financiële houdbaarheid: de pensioenambitie is essentieel
- iii. Gun de pensioensector en daarmee werkenden en gepensioneerden ruimte voor een zorgvuldige transitie

i. Ruimte voor investeringen in de maatschappelijke opgaven van Nederland

De grote transities van deze tijd vragen om lange termijninvesteringen. Daarbij vormen klimaatverandering en andere systemische risico's een significant risico voor rendementen en daarmee voor toekomstige pensioenen.

Pensioenfondsen dragen, mits dit rendabel is en past binnen hun beleggingsbeleid, al bij aan maatschappelijke opgaven. Denk aan grote investeringen die bijdragen aan de energietransitie, woningbouw en defensie. Zo kunnen pensioenfondsen de kracht van hun vermogen inzetten voor maatschappelijke impact. Een goed rendement en aanvaardbaar risico blijven daarbij voorop staan. Pensioenfondsen staan immers

primair opgesteld om met ingelegde premies een goed en langjarig rendement voor werkenden en gepensioneerden te realiseren.

Alleen met stabiel, lange termijnbeleid en ruimte voor langjarige beleggingen kunnen pensioenfondsen dergelijke investeringen intensiveren. De overheid moet duidelijke richting geven hoe om te gaan met toekomstige technologieën en de rol van institutionele beleggers daarin. Een zekere schaalgrootte en programmatische aanpak zijn daarbij noodzakelijk. Pensioenfondsen zien graag dat de overheid publiek-private financieringssystemen meer omarmt en waar nodig de onrendabele toppen afdekt.

Wij vragen een toekomstig kabinet om Invest-NL verder te ontwikkelen naar een krachtige nationale investeringsinstelling, waarbij in de tussentijd de huidige goede werking van Invest-NL behouden blijft. Een verdere doorontwikkeling stimuleert impactvolle investeringen door institutionele beleggers, zoals pensioenfondsen, waardoor Nederland sneller kan verduurzamen, innoveren en bijdragen aan de economie en het verdienvermogen van de toekomst.

ii. Vergrijzing en financiële houdbaarheid: de pensioenambitie is essentieel

De toenemende vergrijzing zet de betaalbaarheid en houdbaarheid van onze sociale voorzieningen steeds verder onder druk. Met dat toekomstbeeld is het juist belangrijk om de huidige pensioenambitie en het fiscale kader te behouden.

Pensioen is een essentiële arbeidsvoorwaarde die zorgt voor financiële zekerheid en welvaart voor miljoenen Nederlanders. Door eventuele versoeringen op de pensioenopbouw krijgen middeninkomens te maken met een flinke inkomensterugval bij pensionering. Bij het nabestaandenpensioen leidt dit bovendien direct tot een nadeel vanwege de forse verlaging van de risicodekking. Een dergelijke verlaging van het op te bouwen pensioen is in strijd met het Pensioenakkoord. Daarin heeft ook het kabinet zich gecommitteerd aan de huidige pensioenambitie: 75% van het gemiddeld loon in 40 jaar opbouwjaren.

Een eventuele beperking van het fiscale kader leidt voor de overheid ook tot lagere belastingopbrengsten uit pensioenuitkeringen in de toekomst. Nu is de stijging van de AOW-uitgaven in 2025, 2030, 2040 en 2060 grosso modo gelijk aan de stijging van de belastinginkomsten over pensioenuitkeringen in deze jaren. Bij verlaging van de aftoppingsgrens wordt deze automatische vergrijzingsstabilisator doorbroken. Daardoor wordt het voor toekomstige generaties nog moeilijker om de vergrijzing het hoofd te bieden.

iii. Gun de pensioensector en daarmee werkenden en gepensioneerden ruimte voor een zorgvuldige transitie

Pensioenfondsen zijn intensief bezig om het pensioen van miljoenen werkenden en gepensioneerden zorgvuldig naar het nieuwe pensioenstelsel om te zetten. Dat proces verloopt voorspoedig. In de komende maanden zal naar verwachting meer dan de helft van de werkenden en gepensioneerden over zijn naar het vernieuwde stelsel. Dan gaan zij ook profiteren van de voordelen van het vernieuwde stelsel. Gezien de complexiteit en het maatschappelijk belang van deze opgave, moeten pensioenfondsen en uitvoerders hier ongestoord aan kunnen werken. Veranderende spelregels ondermijnen de transitie wat vertraging en risico's met zich meebrengt voor werkenden en gepensioneerden. Het vertrouwen van deelnemers in het stelsel is gebaat bij duidelijkheid en consistentie.

Werkenden en gepensioneerden kunnen in Nederland genieten van een van de beste pensioenstelsels ter wereld: een stabiel, robuust en kapitaalgedekt systeem dat zekerheid en welvaart biedt. Stabiel en langjarig beleid is hiervoor cruciaal. Een beleid dat de transitie ondersteunt. In lijn met het standpunt van de SER pleiten wij ervoor dat alle partijen de afspraken uit het Pensioenakkoord blijven naleven en respecteren.

Wij wensen u namens de pensioenfondsen veel wijsheid en succes bij de formatie.

Met vriendelijke groet,

Ger Jaarsma,
Voorzitter Pensioenfederatie

De Pensioenfederatie is de belangenbehartiger van ruim 140 Nederlandse pensioenfondsen die samen verantwoordelijk zijn voor het pensioen van meer dan 4 miljoen gepensioneerden, bijna 7 miljoen actieve deelnemers en ruim 8 miljoen gewezen deelnemers. Gezamenlijk beheren Nederlandse pensioenfondsen een vermogen van meer dan 1800 miljard euro.